

[Chr. Christensen]

imidlertid deres sorte skygger ind over den kommende tid, så den positive økonomiske tendens kun kan fastholdes, såfremt folketinget har mod og evne til at samles om nye økonomiske indgreb til foråret.

Den gennemførte økonomiske opbremsning har været kostbar. Den har givet os et finanslovsforslag med et alt for stort underskud, over 21 mia kr. Den har givet et finanslovsforslag, der rummer besparelser, nedskæringer og afgifter, som gør ondt, og som vil være medvirkende til at sende adskillige virksomheder i by og på land ud over fallitens rand. Dermed vil vi øge arbejdsløsheden sådan, at vi må operere med et beløb på over 13 mia kr. til arbejdsløshedsdagpenge på finansloven.

Det tragiske i denne situation er ikke mindst, at så mange tusinde unge er kastet ud i arbejdsløsheden og dermed ud i følelsen af at være overflødige i samfundet. Det er nødvendigt, at folketinget tager fat på dette problem, og det er nødvendigt, at vi tør tænke utraditionelle tanker og gå utraditionelle veje i bekæmpelsen af denne arbejdsløshed. Om det skal ske igennem en form for produktion med de kommunale beskæftigelsesaktiviteter som nævnt af finansministeren i en samtale med Jyllands-Posten den 14. december, eller det skal ske igennem oprettelsen af nye arbejdspladser for ledige ved hjælp af tilskud til dagpengesatsen som nævnt af statsministeren her først på ugen, tør jeg ikke afgøre. Måske skal det være en kombination af begge dele. Men begge muligheder bør undersøges positivt, det fortjener disse tanker. Statsministerens forslag rummer noget positivt, dels for den ledige, som vil blive draget ud af ledighedens fornemmelse af overflødighed og ind i et positivt virke, dels for samfundsøkonomien, idet der vil blive ydet en produktiv indsats for den nuværende uproduktive arbejdsløshedsdagpengesum på de 13 mia kr.

Vi kan ikke helt se bort fra, at de gennemførte besparelser, ikke mindst på uddannelsessektoren, kan medvirke til øget arbejdsløshed. Det var derfor også med den største ulyst, forligspartierne gik i gang med at gennemføre den del af besparelsen på 1 mia kr., som blev lagt på uddannelsessektoren. Denne besparelse var på 150 mill. kr. fordelt med 100 mill. kr. på de højere uddannelser og 50 mill. kr. på de øvrige uddannelsesområder.

Men landets alvorlige økonomiske situation tvang os ind i erkendelsen af, at uddannelsessektoren også må bære sin del af den økonomiske stramning. Dertil kom, at tilgang og behov i visse dele af uddannelsessektoren gjorde en omprioritering nødvendig. Eksempelvis ville en uændret læreruddannelsespraksis føre til en betydelig overproduktion af lærere, sådan at man i 1985 ville stå med ca. 8.000 arbejdsløse lærere. En sådan udvikling ville være urimelig for de unge, der gik ind i læreruddannelsen, men også ganske urimelig samfundsøkonomisk.

De gennemførte besparelser vil måske være lettere for de uddannelsessøgende at bære, hvis de i solidaritetsfølelse med det øvrige samfund kaster blikket ud over det erhvervsliv, der daglig hærages af konkurser og tvangsauktioner. Dette gælder ikke mindst inden for landbruget.

Vi har mange gange her i salen i det sidste års tid talt om landbrugets problemer og den animalske produktions betydning for voreksport og dermed også for samfundsøkonomien. Mange hjælpeforanstaltninger er allerede gennemført, men vi må konstatere, at der stadig er et stort akut behov for hjælp til en del af landbruget. Nogle landbrug kan klare sig igennem krisen, bl. a. på grund af de gennemførte hjælpeforanstaltninger. Andre er desværre i en situation, hvor yderligere hjælp ikke er tilstrækkelig. Men der findes en tredje gruppe, som en hurtig hjælp kan redde igennem, til der forhåbentlig snart sker en bedring af landbrugets rentabilitet. Med denne hjælp haster det, og det er derfor glædeligt, at de afbrudte forhandlinger mellem landbruget og regeringen blev genoptaget, ikke mindst på foranledning af de 3 mindre forligspartier. Det er særdeles glædeligt, at disse forhandlinger i dag er afsluttet med et positivt resultat. Der er grund til at lykønske landbruget og regeringen, men sandelig også den danske befolkning med dette resultat. Vi glæder os til at høre statsministerens redegørelse her senere på dagen om, hvad denne aftale omfatter.

Efter afstemningen om ændringsforslagene til finanslovsforslaget i går står det nu klart, at der er et flertal for at gennemføre en finanslov, der i 1981 giver os et forsvarsbudget, der placerer os i en position som nærmest utroværdige partnere i NATO-sammenhængen, et forsvarsbudget med en såkaldt